

HALACHIC AND HASHKAFIC ISSUES IN CONTEMPORARY SOCIETY

69 - THE DOWNTOWN CHANUKIAH PUBLICIZING THE MIRACLE OR BLESSING IN VAIN? OU ISRAEL CENTER - WINTER 2017

Chanukah lighting in Washington DC

One of the hallmarks of modern city life in December is the public Chanukah lighting. Usually initiated by Chabad, chanukiot are to be found in parks, on cars, in public squares and shopping malls, by town-halls, even in the White House¹ and 10 Downing Street.

Chanukah lighting by the Brandenburg Gate, Berlin

What is the origin² of this apparently modern³ minhag and can there be any justification for making a beracha on such a lighting? Is such a public sanctification of God's Name by publicizing the miracle of Chanukah, or a public desecration of God's Name through a blessing in vain and potential breach of the 3rd Commandment!?

A related issue is the equally recent minhag of lighting chanukiot at public gatherings - weddings, parties, dinners. What are the halachic origins and parameters of these lightings?

A] CHANUKAH LIGHTS MUST BE IN THE HOME

1. תנו רבנן: מצות חנוכה נר איש וביתו. והמהדרין - נר לכל אחד ואחד. והמהדרין מן המהדרין, בית שמאי אומרים: יום ראשון מדליק שמנה, מכאן ואילך פוחת והולך. ובית הלל אומרים: יום ראשון מדליק אחת, מכאן ואילך מוסיף והולך

שבת כא:

Chazal define the mitzvah of lighting on Chanukah as being anchored in the home. Minimally, one candle is lit per household. Those who want to beautify the mitzvah have options to light more, but the lightings all relate to the household.

2. כמה נרות הוא מדליק בחנוכה? מצותה שיהיה כל בית ובית מדליק נר אחד בין שהיו אנשי הבית מרובין בין שלא היה בו אלא אדם אחד. והמהדר את המצוה מדליק נרות כמנין אנשי הבית .....

רמב"ם מגילה וחנוכה פרק ז הלכה א

This is ruled in the Rambam - lighting is done only for the individual home.

1. See a detailed halachic analysis of the White House lighting in Headlines, Dovid Lichtenstein vol 1 p. 367 and also available with guidance questions at <https://s3.amazonaws.com/ncsy-education/Chanukah%20Candle%20Lighting%20at%20the%20White%20House.pdf>
2. There is no discussion at all in the classic halachic literature - Shas, Rishonim and Acharonim - of lighting in public places in the way that we do today. Clearly this was never done, most obviously for the reason that such lightings would never have been permitted by the non-Jewish authorities and would have been a magnet for antisemitic attacks. There IS a full literature on lighting in shul, which will be looked at in detail below.
3. The first public lighting of the modern era was in 1974 when R. Avraham Shemtov of Philadelphia Chabad lit a small chanukiah under the Liberty Bell. In 1975 a huge wooden chanukiah was lit in San Francisco's Union Square. Chanukiot of ice and lego have been added to the list!

To download more source sheets and audio shiurim visit www.rabbimanning.com

3. תנו רבנן: נר חנוכה מצוה להניחה על פתח ביתו מבחוץ (רש"י : מבחוץ - משום פרסומי ניסא. ולא צרעות הרצים אלא צהלו, שצתיכון היו פתוחין לחצר.)

שבת כא: ורש"י שם

However, the required position for the lights is facing outwards into public and communal realm. Rashi explains the reason as being the need for 'pirsum hanes' - publicizing the miracle. Yet the lighting still has to be connected to the house and thus cannot be done in the fully public domain - reshut harabim, but in the semi-public domain - the chatzer.

4. בעי רבא: נר חנוכה וקידוש היום .... נר חנוכה עדיף, משום פרסומי ניסא

שבת כג:

Pirsumei nisa is stressed in the Gemara as a key factor underpinning the mitzvah of Chanukah lighting.

B] LIGHTING IN SHUL

5. ומדליקין ומברכין (בבית הכנסת) משום פרסומי ניסא. הגה: ואין אדם יולא צנרות של צהכ"ג וצריך לחזור ולהדליק צביתו

שולחן ערוך אורח חיים סימן תרעא סעיף ז

Although not mentioned in the Gemara, the Shulchan Aruch (16C) rules that we also light Chanukah candles WITH a beracha in shul as part of pirsumei nisa. The Rema adds that no one actually fulfills their personal obligation with this lighting! So why do we do it and when did we start doing it?

6. ומ"ש שמוניחין נר חנוכה צבית הכנסת. נראה שתיקנו כן מפני האורחים שאין להם בית להדליק בו וכמו שתיקנו קידוש צבית הכנסת משום אורחים דאכלו ושחו צבי כנישתא וכן כתב הכל בו (סי' מד ד ע"א). וכתב עוד טעם אחר שהוא כדי לפרסם הנס צפני כל העם ולסדר הצרכות לפניהם שיש צוה פרסום גדול להש"י וקידוש שמו כשמזכרין אותו צמקהלות. וזה לשון הריב"ש ש צתשובה (סי' קיא - המנהג הזה להדליק צבית הכנסת מנהג ותיקין הוא משום פרסומי ניסא כיון שאין אנו יכולין לקיים המצוה כתיקונה להדליק כל אחד צפתה ציתו מצחוץ מפני שיד האומות תקיפה ...

בית יוסף אורח חיים סימן תרעא ד"ה ומ"ש

The Beit Yosef gives two reasons for lighting a shul - (i) for guests⁴ who would eat and sleep in the shul, which was effectively their home (similar to the custom to make kiddush in shul on Friday night for those who were eating in the shul). (ii) To publicize the miracle⁵ - this became especially necessary once Jews were⁶ no longer able to light outside their homes in the proper place. He cites the custom as being very old⁷, even in his day.

7. ויראה לי דאין חיובא בבית הכנסת להדליק נר שלחנוכה כ"א בבית שאדם דר בו, מדאמ' כדי שתהא מזוזה מימין ונר חנוכה משמאל ובית הכנס' פטור ממזוזה .... אלא אם כן יש שם בית דירה לחון בית הכנסת. אלא נהגו כך על זה שהנס בא במקדש בית עולמי ועושים כמו כן במקדש מעט בגולה לפרסם הנס לפי שכולם מתקבצים שם. אב"ן.

ספר המנהיג הלכות חנוכה קמח (סוף עמוד תקלא)

An even older source is the Sefer Hamanhig (R. Avraham b. Natan - 12C Provence) who gives a third reason. He writes that the minhag is based upon the designation of the shul as a Mikdash Me'at - a mini Temple. Just as the Menorah was lit in the Temple on the south wall of the Heichal towards evening time, so too the Chanukah is lit on the south wall of the Shul towards evening time⁸.

4. He quotes this reason in the name of the Kol Bo, but see below for the original wording of the Kol Bo.

5. Rivash and Kol Bo.

6. Lighting inside the house is permitted by the Gemara in a situation of danger. The Ba'al Haitur (12C Provence) cites the custom to light inside as already widespread, but questions it. Or Zarua (13C Vienna) also writes that it is common to light inside. By the time of the Rema (16C Poland) it was the universal Ashkenazi custom.

7. It is not clear when the custom to light in the shul began. The two sources cited by the Beit Yosef - Rivash and Kol Bo - are 14C Spain. The Rambam (12C Spain) does not mention it. The Sefer Hamanhig (12C Provence) DOES mention it. If there is a link between Jews lighting inside the house and public lighting in shul, this may place the beginning of shul lighting around the 11/12C.

8. According to the Rambam (Hil. Temidin U'Musafin 3:10,12), the Menorah in the Beit HaMikdash was also lit in the mornings (although other Rishonim disagree and argue that it simply burned through the night). This may be the origin of the minhag to light the Chanukah in shul in the morning too since none of the other reasons for the minhag to light in shul would justify a lighting in the morning. Melamed LeHoil (1:121) writes that the minhag in Frankfurt was to light very long candles in shul that would burn all night until after shacharit but the minhag in Berlin was to extinguish the candles after ma'ariv and re-light them in the morning.

C] A BERACHA ON LIGHTING IN SHUL?

We saw three reasons brought for the custom of lighting in shul:-

- (i) For those people who are sleeping in the shul.⁹
- (ii) For pirsumei nisa, especially in view of the fact that people were not able to light at home in the optimal place near the street.
- (iii) As a zecher to the lighting in the Temple, where the Chanukah miracle happened.

Would any of these reasons justify a beracha?

(i) Now that there are no people sleeping in the shul is there a justification for a beracha? Compare the case of kiddush in shul on Friday night, which was originally instituted for guests staying in the shul. Now that the shul no longer has such guests, the Beit Yosef opposes the saying of kiddush in shul on the grounds of possible beracha levatala. However, notably, the Ashkenazi custom outside Israel is still to say kiddush in shul on Friday night.¹⁰

(ii)/(iii) Even if there is an established custom to light in shul, do we (and should we) ever make a beracha on a minhag?

8. וגם אנו נוהגין להדליק בבית הכנסת, ולא ידענו שורש וענף למנהג הזה. ומורי ר' יהודה אחי שני¹¹ נר"ו היה נמנע מלהדליקה שלא לברך עליה, וכן דעתי נוטה. כי מאחר שכל אחד ואחד מדליק בביתו מה צורך להדליק בבית הכנסת!! ואילו היו אורחין שיניין בבית הכנסת היו הם צריכין להדליק דק"ל אכסניי חייב בנר חנוכה, ואם אין שם אורחין מה צריך להדליק?

ספר שבלי הלקט ענין חנוכה סימן קפה

There were Rishonim who were unenthusiastic about lighting in shul and certainly opposed making a beracha! Here the Shibolei Haleket¹² opposes the minhag.

9. ומזרכין על זה כמו שמזרכין על הלל דראש חדש חף על פי שאינו אלא מנהג (ע"י לעיל ס"י חכז קכז) ומכל מקום צאזתה הדלקה של בית הכנסת אין אדם יולא זה ולריך לחזור ולהדליק כל אחד צביתו עכ"ל:

בית יוסף אורח חיים סימן תרעא

The Beit Yosef cites the Rivash that we DO make a beracha on the minhag of lighting in shul, just like most make a beracha on the minhag of Hallel on Rosh Chodesh, but he stresses that no one is actually yotzei with that lighting.¹³

10. וקורים הלל בדילוג, בין יחיד בין צבור. וי"א שהצבור מברכין עליו בתחלה 'לקרוא את ההלל'... ולבסוף 'ההללך'. והיחיד אין מברך עליו. ויש אומרים שאף הצבור אין מברך עליו לא בתחלה ולא בסוף, וזה דעת הרמב"ם וכן נוהגין בכל א"י וסביבותיה. הגה: ויש אומרים דגם יחיד מצרך עליו. וכן נוהגין צמדינות אלו

שולחן ערוך אורח חיים סימן תכב סעיף ב

However the Shulchan Aruch brings a number of different opinions on the issue of making a beracha on Hallel on Rosh Chodesh and ultimately concludes that one should not! Why then is he not concerned by the beracha on lighting in shul on Chanukah?

11. מדליקין. ראייה מהלל צלילי פסחים שנתקן על הכוס ואומרים צ"כ משום פרסומי ניסא כמ"ש צירושלמי

ביאור הגר"א אורח חיים סימן תרעא סעיף ז

The Vilna Gaon compares lighting in shul to Hallel in shul on Pesach night¹⁴, which the Shulchan Aruch agrees can be said with a beracha. Both are rooted in Pirsumei Nisa, unlike Hallel on Rosh Chodesh.¹⁵

As such, it is not so straightforward to halachically justify making a beracha on the lighting in shul¹⁶, although this is now established custom and accepted in all places.

9. If this reason is practically applicable a child would not be able to light the shul chanukiah. In many shuls, the minhag is for a child to light in shul.
10. This also raises the interesting question of whether we continue to make berachot when the original reasons for the takana have now ceased. Kiddush in shul on Friday night is one question discussed, as is *me'ein sheva* (Magen Avot) in shul on Friday night. The Rambam famously writes in his teshuvot that he feels there are good reasons for discontinuing chazarat hashatz today, now that most people are fluent in their own private Shemona Esrei!
11. Possibly a reference to his cousin, R' Yehudah b. Binyamin.
12. R. Zedakiah ben R. Avraham - 13C Italy.
13. Even though the beracha 'lehadlik ner shel chanukah' will not fulfil the personal obligation of those in shul, it may be that someone present who does not light at home could use the shul lighting to fulfil their obligation of 'shehechiyanu' and 'she'asa nisim'.
14. Rav Moshe Soloveitchik (cited in Harerei Kedem 166) understands that this indicates, as in Hallel on Pesach night, there is a communal aspect to the pirsumei nisa and not just the individual one. This is underlined by the Beit Yosef's reference to the Pirsumei Nisa of lighting במקהלות. This understanding may impact on the question of whether a halachic minyan is required for lighting in shul (or elsewhere). R. Chaim Brisker (following the approach of the Vilna Gaon) rules that a minyan IS required (just like for Hallel in shul on Pesach night). However, Magen Avraham (671:9) and the Biur Halacha rule that a minyan is NOT required if the minyan will come later for ma'ariv.
15. Rav Ovadiah Yosef also suggests that lighting in shul and Hallel in shul on Pesach night both derive from existing mitzvot, unlike Hallel on Rosh Chodesh which was a separate minhag (Yaviah Omer OC 7 57:4). R. Yaakov Emden (Mor U'Ketziyah 672) explains that the beracha on Chanukah is an important part of the pirsumei nisa (as is indicated by the wording in Shulchan Aruch - (מדליקין ומברכין בבית הכנסת משום פרסומי ניסא -
16. The Chatam Sofer is said to have avoided lighting in shul so as to not have to make the berachot!

D] LIGHTING IN OTHER PUBLIC PLACES?

One can understand the enhancement of *pirsumei nisa* by lighting in public places¹⁷ although (except for in shul) Chazal never felt the need to institute such a custom, even where it was possible. There is nothing halachically¹⁸ wrong with lighting a large menorah in a public place. But is there any basis for making a beracha on such a lighting?

D1] THOSE AGAINST

12. ג. וע"ד אם לברך על נרות חנוכה בהתאסף הציבור והנוער בככר העיר בחנוכה משום פרסומי ניסא. הנה כמה דחקו רבותינו למצוא טעם על ברכה זו בביהכ"נ כמבואר בתשו' הריב"ש (סי' קיא) ובתשו' חכם צבי (סי' פח) ואיך יעלה על הדעת לחדש מעצמו מה שלא שער אבותינו? וביותר על עיקרם של אסיפות כאלה אין רוח חכמים נוחה הימנם ....

שו"ת מנחת יצחק חלק ו סימן סה

Rav Yitzchak Weiss was not in favor large public lightings and totally against the making of a beracha!

13. אם מותר לברך על הדלקת נרות חנוכה במסיבה. ב"ה, טו"ב מרחשון תשמ"א. ירושלים עיה"ק תובב"א. .... ברור הדבר שאין לברך ופוק חזי כמה דיות נשתפכו בקשר למנהג ההדלקה בבית הכנסת ואיך שאפשר לברך על כך, וכמה מגדולי דורות הקפידו באמת שלא לברך על ההדלקה בביהכ"נ, הגם שלמעשה כן מברכין כפסק השו"ע. .... על כן ברור ופשוט הדבר שאין בכחנו להוסיף עוד ולהנהיג להדליק ולברך על הדנ"ח במסיבות, ויש למנוע זאת. והמברך מברך ברכה לבטלה והנמנע יקבל שכר על הפרשה. בברכה ובהוקרה אליעזר יהודא וולדינברג.

שו"ת ציץ אליעזר חלק טו סימן ל

Rav Eliezer Waldenberg similarly prohibits the beracha as a beracha levatala.

14. .... בעצם המנהג של הדלקה גם בבית הכנסת ... ובכל בו כ' הטעם כדי להוציא למי שאינו בקי וגם כי הוא הידור המצוה ופירסום הנס וזכר למקדש. והנה בטעם להוציא שאינו בקי חולק הריב"ש ש שם שהי' אביר הפוסקים שכ' שאין אדם יוצא בזה. וא"כ עיקר הטעם במש"כ הכל בו משום הידור מצוה פרסום הנס וזכר למקדש. וא"כ אולי לא נתיסד המנהג רק בבית הכנסת דיש בזה דמיון להדלקת מנורה במקדש ואיכא בזה זכר למקדש .... וכיון שאין נ"ד דומה לגמרי אין בכחנו להוסיף, וידעתי גם ידעתי שהיו מדינות שהיו מברכים במסיבות כאלה אבל מי יודע אם רוח חכמים נוחה מהם.

שו"ת שבט הלוי חלק ד סימן סה שו"ת אגרות משה חלק יו"ד א סימן סב

Rav Wosner also opposed the making of a beracha at such lightings, although he accepts that there are those who permit this.

Rav Moshe Sternbuch¹⁹ rules that even a temporary minyan which davens *ma'ariv* (eg at a wedding) should not light with a beracha. Only a permanent minyan in a shul may do so.²⁰

Other poskim who rules that a beracha may not be said include:

- Rav Shlomo Zalman Auerbach²¹
- Rav Yosef Ber Soloveitchik, who opposed the practice of lighting at public functions.²²
- Rav Ya'akov Kaminitzky²³
- Rav Yosef Shalom Eliyashiv²⁴

17. Although a counter-argument could be made that the purpose of the lighting in shul was to compensate for the fact everyone was forced to light inside the home. Today when lighting in the home is no longer essential, one could argue that a public lighting is LESS necessary.

18. Although there may be a hashkafic debate as to whether the effect of such public displays of Jewish practice in non-Jewish places is ultimately beneficial or detrimental to Jewish interests. The Lubavitcher Rebbe in 1982 wrote that the public lighting: "has been an inspiration to many, many Jews and evoked in them a spirit of identity with their Jewish people. ... To many others, it has brought a sense of pride in their Yiddishkeit." Nevertheless a number of US law suits have been brought to ban the lightings, many by Jews who ostensibly challenge the blurring of religion and State. In 1989 the US Supreme Court ruled that an 18ft menorah in Pittsburgh (placed next to a Christmas tree) was simply a secular symbol which was 'part of the same winter-holiday season'.

19. Teshuvot Ve'Hanhagot 1:398

20. As we find with the beracha of *Me'ein Sheva* - 'Magen Avot' on Friday night, which is only said in a regular minyan. He does however raise the point that even temporary minyanim DO say Hallel on Pesach night. Nevertheless he is unwilling to learn a precedent from one minhag to another, especially one as rooted in 'sod' as Hallel on Pssach night.

21. Cited in Az Nidbaru 6:75. However, Chabad.org cites R. Shlomo Zalman as ruling that a beracha COULD be made

- see http://www.chabad.org/holidays/chanukah/article_cdo/aid/3155136/jewish/Why-Do-I-Hear-Blessings-at-Public-Menorah-Lightings.htm - note 9.

22. Harerei Kedem 166.

23. Emet LeYa'akov on Shulchan Aruch 677 n.590.

24. Cited in Yad Natan 2:25:2.

D2] THOSE IN FAVOR

15. ונהגו כל המקומות להדליק נר חנוכה בבית הכנסת להוציא מי שאינו בקי ושאינו זריז בזאת

ספר כלבו סימן מד

We saw above that the Beit Yosef quotes the reason of the Kol Bo for lighting in shul - to fulfil the obligation of guests who are eating in the shul. However, although this is how the Beit Yosef understood the Kol Bo, the actual wording of the Kol Bo seems quite different and may not relate to guests at all. He writes that we light in shul to fulfil the obligation of those who lack the knowledge or motivation to light for themselves.

Does the Kol Bo means that a public lighting WILL work halachically for the less-affiliated, even though it is not in their home? This would be a significant chiddush as it disconnects the mitzvah of lighting from its anchor in the home. It would however lend significant weight to the custom of Chabad to hold public lightings for those who are otherwise unaffiliated.²⁵

16. אבל בנידון שמדליקין בככר העיר והעיקר הוא בשביל הנוער. ומסתמא רבים מהם לא משתתפים בבהכ"נ, ואפי' אם הם בכלל נר איש וביתו אבל יש דין הדלקה מדין מהדרין נר לכל אחד ואחד, ממילא אפשר לעשות ברכה בלא שום פקפוק. ועדיף מבהכ"נ כיון שזה בחוץ ממש, ואף שכתבו עוד טעמים על הדלקת בהכ"נ עיקר הטעם הוא משום פרסומי ניסא של הדלקה בחוץ

שו"ת אז נדברו ה"ל

Rav Binyamin Silver²⁶ rules that a beracha MAY unquestionably be said at a lighting in a town-square. Many youth will be there who were not in shul, and he claims that this is actually better than the lighting in shul as it is truly outside.

17. ובקשר למקומות הציבוריים ... אף שכתבתי .... דיש להדליק במקומות הציבוריים, בכל זאת לא מלאני לבי לפסוק דבכל מקום שמתאספים שם שיש לברך. ולא פסקתי לברך אלא אם מתאספים ברחובה של עיר... ואין זה נובע מהמנהג של הדלקת בהכ"נ אלא שלעולם לא נתבטל תקנת חז"ל של הדלקה בחוץ ממש, והמדליקין בפנים עדיין יש עליו חובת הדלקה בחוץ אפי' להראשונים דיוצאים בדיעבד בהדלקה בפנים

שו"ת אז נדברו י"לב

Rav Silver is not prepared to extend the heter to make the beracha beyond the case of the town square. Surprisingly, he rules that the heter is NOT an extension of the minhag of lighting in shul, but a fulfillment of the original obligation to light outside. Today, when people often light indoors, the still have a residual obligation to light in public which, he suggests, could be satisfied by the lighting in the town square.²⁷

18. (ו) והנה ראיתי מלכים מדיינים מרבני דורינו ה"ו אודות מסיבות הנערכות באולמי שמחות וכיו"ב בלילי חנוכה, עם המון חוגג, ומשמיעים בהם דברי תורה ומוסר לקרב את ישראל אל צור מחצבתם. האם רשאים להדליק שם נרות חנוכה בברכות משום פרסומי ניסא, לברך את השם במקהלות וכמו שפשט המנהג הזה בבית הכנסת? או שמא נאמר ה"ו דלא להוסיף עלה ודי לנו לברך על הדלקת נ"ח בבהכ"נ שהוא מקדש מעט ויש בו דמיון לנס שאירע בבית המקדש. ורוב רבני דורנו סוברים כסברא אחרונה דשב ואל תעשה עדיף. ....

אולם בספר משנת יעקב להגר"י רוזינטל נר"ו (בהל' חנוכה עמוד ר"ס) כתב לברך, כי פעמים רבות הפרסום במסיבות אלה גדול ביותר, אפי' מן הפרסום של בהכ"נ מהקהל הרב הנוהר לשם ע"ש. ואחרי הודיע ה' אותנו את כל הנ"ל ביישוב דברי מרן הש"ע בזה, נראה שהנהגים לברך על הדלקת נרות חנוכה במסיבות כאלה יש להם על מה שיסמוכו כיון שיש בזה משום פרסומי ניסא. ומה טוב להתפלל שם תפילת ערבית בצבור מיד לאחר ההדלקה וכפי שנוהגים בבתי הכנסת. ....

שו"ת יביע אומר חלק ז - אורח חיים סימן נו

Rav Ovadiah Yosef is, surprisingly²⁸, amongst those who permit making a beracha on a lighting in public gatherings. He is happier if people daven ma'ariv at such gatherings to at least create an element of 'beit kneset'.²⁹

25. It may not however support lighting at a weddings and parties which (often, but not always) involve people who are more affiliated.

26. d. 2008 - posek and member of the Moetzet Gedolei HaTorah. See also Az Nidbaru 6:75, which was written as a responsum to the Lubavitcher Rebbe.

27. This argument is difficult to understand since the original decree to light facing the public courtyard is still anchored in the obligation to light in the home. How can a town square fulfill this need for a 'bayit'? It is possible that he is picking up the reasoning of the Kol Bo mentioned above?

28. Given his generally strict position on any possibility of beracha levatala.

29. See also Yalkut Yosef Hil.

.Sukah 671:9 where this psak is repeated. Rav Yosef writes there על מי לסמוך so he is not an enthusiastic supporter. He also makes clear that davening ma'ariv at the lighting is desirable, but not essential. R. David Yosef (Torat HaMoadim Hil. Chanukah 7:16) is less happy to say a beracha unless ma'ariv is also said.

R' Aryeh Lebowitz³⁰ cites a justification of Rav Hershel Schachter who rules that a beracha on a public lighting IS a beracha levatala, but suggests that, just as one is allowed to make a beracha (which would otherwise be levatala) to teach others how to make berachot, so too here one may make a public beracha to teach those present how to light on Chanukah.³¹

Chabad clearly rule that a beracha should be made on a public³² lighting.³³

E] SHALOM MALCHUT

There may be an argument that where Shalom Malchut is a consideration - eg a lighting at the White House - a beracha must be made so as not to give the impression that the mitzvah is not being done properly.

19. משמע קלת בגיטין (ז) וצמטש' דבר קמלא שמותר לעבור על ל"ת מפני חימת המלכות

מגן אברהם סימן תרנו ס"ח

The Magen Avraham rules that where Shalom Malchut is a real issue³⁴, one may be allowed even to transgress a Torah prohibition.

F] PUBLICIZING THE MIRACLE - FOR JEWS ONLY OR ALSO FOR NON-JEWS?

When promoting public Chanukah lightings, Chabad make clear that the primary focus is on reaching out to non-affiliated Jews. But is there also a benefit in *pirumei nisa* to the non-Jewish world?

20. ... המצוה שהוא בשביל הנס גם ביחיד אף כשליכא פרסום ... ולכן אף כשאחד נמצא במקום שליכא שום איש צריך להדליק בברכה ..... ונראה שזהו מש"כ הש"ג (שבת כג.) על הא דאכסנאי ... שנראה בעיניו שאם היה עומד בין הנכרים אף על פי שאין לו בית לעצמו ולא פתח לעצמו חייב להדליק נר לעצמו אף על פי שאשתו מדלקת בביתו. ופרסום דהנכרים לא מסתבר שיתחשב פרסום ומ"מ מחייבו להדליק ... והוא לע"ד ברור כדכתבתי ואף שליכא גם נכרים דפרסום הנכרים אינו כלום דזה הא חזינן בפשיטות מס' חמד משה

שו"ת אגרות משה אורח חיים חלק ד סימן קה

*Rav Moshe rules that *pirumei nisa* does NOT apply to the non-Jews present. If someone is in a non-Jewish hotel with no other Jews present, they must light to show themselves and not for the public benefit of the non-Jews present.*

However various sources³⁵ indicate that there could be a concept of *Pirumei Nisa* for non-Jews.

21. והתגדלתי והתקדשתי ונודעתי לעיני גוים רבים ונדעו כִּי־אֲנִי ה'

יחזקאל לח:כג

This appears to be grounded in the words of Yechezkel.

30. http://www.yutorah.org/lectures/lecture.cfm/785327/Rabbi_Aryeh_Lebowitz/Ten_Minute_Halacha_-_Public_Menorah_Lightingat12:16

31. Again, this reasoning would not work well for a lighting at a religious wedding or gathering. Some want to claim that the wedding venue is the 'home' of the chatan and kallah for that night. If they are not staying there, this logic is weak and many poskim advise the chatan and kallah to have a shaliyach light in their home on the evening of the wedding.

32. We saw above from R' Moshe Soloveitchik that *Pirumei Nisa* may be a public obligation and not merely a private one.

33. See http://www.chabad.org/holidays/chanukah/article_cdo/aid/3155136/jewish/Why-Do-I-Hear-Blessings-at-Public-Menorah-Lightings.htm for a well-sourced and balanced analysis of the subject.

34. The modern question is how the classic application of *Shalom Malchut* applies in today's more democratic and less despotic world. Many would argue that today's leaders are also fickle and unpredictable and the impact on the Jewish community of insulting such a leader could be very significant. (In today's White House the solution could be to follow the psak of R' Ovadia Yosef and arrange a *ma'ariv* at the lighting. It should not be hard to get a *minyan*!)

35. *Sefer Haniyar* and others - see a detailed analysis by Rabbi Yair Hoffman in *The Yeshiva World*:

<https://www.theyeshivaworld.com/news/headlines-breaking-stories/368933/public-lubavitch-menorah-displays-and-halacha.html>

To download more source sheets and audio shiurim visit www.rabbimanning.com